

Kunsten af skabe relationer

Af Per Høgh Sørensen

Ingen kan være i tvivl. Bare et kort blik i lounge-området på Nyborg Strand viser det. Grupper af 2, 4, 7 personer står i engagerede samtaler. En flygtig forbifart fanger biblioteksfaglige ord og seksenser. Der er pause på Biblioteksledermødet i november – og netværker etableres og plejes. Som det udlevede eksempel på dette års tema: *Fra transaktion til relation.*

Per Høgh Sørensen
Bibliotekschef,
Ringkøbing-Skjern Bibliotekerne
per.hoegh@rksk.dk

Styrelsen for Bibliotek og Medier har vanen tro kaldt biblioteksledere fra både folke- og forskningbiblioteksverdenen sammen til årets novembermøde, og trods kommunesammenlægning og fusionering i øvrigt var der rekordstor deltagelse.

I år var fokus sat på udviklingen af *Det Ny Bibliotek*. Med det overordnede tema *Fra transaktion til relation* var det ambitionen at præsentere en række bud på forskellige udviklingstendenser i tiden og hente inspiration fra forskellige grene af kulturlivet uden for bibliotekssektoren.

Traditionen tro skydes dagene i gang med Styrelsens direktør Jens Thorhauges temperaturmåling på dansk biblioteksvæsen.

Udgangspunktet er den digre skriftlige beretning, som er en flot dokumentation af de myriader af aktiviteter, som styrelsen genererer og er involveret i og dels en dokumentation for, at der så sandelig ikke ligges på den lade side i dansk biblioteksvæsen. Dette blev underbygget af Thorhauges mundtlige fremlæg, som i år bar præg af en lang opstilling af styrelsens aktiviteter.

Men der blev dog også plads til at fortælle om alles drømmebibliotek – Le Grande Bibliothèque i Montreal, som nærmest har døgnåbent, har tusindvis af besøgende, masser af materialer inden for alle medier og e-ressourcer, læringsprogrammer osv. – og som netop er en fusion mellem folkebibliotek, nationalbibliotek og nationalarkiv.

Thorhaug rundede sit oplæg af med en række udviklingskriterier, som vil komme til at præge de kommende år. Bl.a. at der skal arbejdes på mange platforme, at der arbejdes videre på at lave samarbejder uden for sektoren, at der bliver en endnu større inddragelse af målgrupperne og at biblioteket skal være, hvor behovene opstår. Dette var også stikordene til de to dages andre oplæg.

Underdirektør i DR-medier Merethe Eckhardt gav et engageret indlæg om DR's mange udfordringer, som på mange måder ligner de udfor-

dringer bibliotekerne står i. DR skal både arbejde på de brede programmer, som styrker de store fællesskaber, men skal samtidig også – med små programmer og personlige tjenester – imødekomme individuelle behov. Præcis de samme medietrends, som også præger bibliotekernes dagligdag: personliggørelse, den digitale kløft, oplevelsesøkonomien og kommercialiseringen. DR oplever også, at den traditionelle respekt for *kulturinstitutionen* ikke længere bare giver sig selv. Der skal rækkes ud efter brugerne – de kommer ikke nødvendigvis af sig selv.

Jakob Bøtter er partner i Wemind. Med sin hovedtese, at *alt sker i relationen*, gav Bøtter forsamlingen et gevaldigt los bagi. Det er simpelthen nu, skiftet skal tages fra *mindshift over skillshift* til *culture shift*. Der er ingen vej udenom – bibliotekerne må leve skiftet. Selve bibliotekskernen skal omdefineres. Med afslutningsbemærkningen: "I har lektier for..." blev der lagt en kraftig opfordring til at bibliotekerne skal ud og ændre struktur og politisk opbygning og at biblioteksfolk igen skal turde tænke store tanker.

Jeg har ingen statistik på antallet af aflyste ministerseancer på biblioteksledermøder, men fornemmer noget med hver anden gang. I år ingen undtagelse.

Det ville ha' været ekstra interessant, at ha' haft den nye kulturminister face-to-face, men en fremrykket rejse til New York gjorde, at forsamlingen i stedet fik ministeren på en videooptagelse fra kontoret. Der kunne ellers nok ha' været grobund for en diskussion og dialog omkring den omdiskuterede rapport om folkebibliotekernes situation i forbindelse med reformerne. En rapport, som var så dugfrisk, at der ikke rigtig kom respons på den. Ministeren løftede også sløret for et nyt samarbejde og partnerskab mellem Den Store Danske Encyklopædi og Bibliotek.dk.

Et samarbejde som også Gyldendals direktør, Stig Andersen kom ind på i sit oplæg på dag 2 i et foredrag, som mest af alt gav et indblik i tænkningen hos en traditionsrig, men alligevel moderne forlagsvirksomhed. Også Gyldendal udfordres af medieverdenens megatrends, hvor de særlige udfordringer er gratis-forventningen, en generel uvilje mod at betale for online-tjenester. Samt den digitale udvikling, som udfordrer forlæggerens kerneindtægter.

Jens Martinus Pedersen er partner i konsulentfirmaet Bruun Leo Martinus, som har specialiseret i netværksledelse. Netværk er i dag ikke noget man gør ud over den normale procedure – netværk er en naturlig del af dagligdagen, men det stiller også nogle særlige krav til styring og ledelse.

Det er vigtigt at alle organisationens netværk kortlægges og at man som leder, har en systematisk tilgang til arbejdet med netværk. Det gav Jens Martinus en række kompetente bud på, hvor evnen til at balancere den stramme styring med selvnetværksledelse er helt essentielt.

Årets biblioteksledermøde blev også i år rundet af med en række workshops, hvor emnerne bl.a. var sociale teknologier, det nye biblioteksrum og informationskompetence i ny relation

Styrelsens Biblioteksledermøder er et vigtigt forum til inspiration, til udveksling af ideer og ikke mindst til at etablere og pleje netværk. Det er oftest mellem oplæggene, at det rykker. I år godt suppleret af en række glimrende oplæg. Dog var der flere, der savnede den officielle debat i plenum. Dialogen med Carina Christensen var af gode grunde udelukket, mens dialogen omkring beretningen ikke kom i gang på grund af tiden.

Netværk og relationer er kommet for at blive (og har jo altid været der!) - de skal nurses og kvalificeres – så er vejen banet for dynamisk udvikling.